

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Święto świdwińskiej „Dwójki”
- Uzbecka modernizacja
- „Słoneczko” w Wydawnictwie
- Ostałowska w Połczynie-Zdroju
- Jarmark Wielkanocny
- Sukcesy świdwińskich siłaczy
- Świdwińska młodzież w Urzędzie Marszałkowskim

GAZETA PROMOCYJNA **WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK**

2023, nr 291/292

ISSN 1428-2186

NAKŁAD 5000 EGZ.

Z AMBASADOREM SUN LINJIANGIEM O POLSKO-CHIŃSKIEJ WSPÓŁPRACY WYDAWNICZEJ

Na zaproszenie ambasadora Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce **JE Sun Linjianga** gościli w Warszawie prezes **Adam Marszałek** z małżonką **Haliną** oraz prezes Wydawnictwa Adam Marszałek prof. **Joanna Marszałek-Kawa**. W uroczystej kolacji w Ambasadzie ChRL, podczas której rozmawiano o rozwijającej się współpracy firm skupionych w Marszałek Publishing Group z najważniejszymi chińskimi wydawcami, uczestniczyła również małżonka Pana Ambasadora **Li Yan**. Ważnym impulsem do intensyfikacji tej kooperacji będzie czerwcową wizyta delegacji MPG w Chinach.

Drodzy Czytelnicy,

z okazji świąt Wielkanocnych życzymy Wam wiele radości, spokoju oraz miłości w gronie najbliższych. Niech te święta będą czasem odpoczynku i refleksji, a także okazją do podzielenia się radością i życzliwością z innymi.

Pragniemy również podziękować za Wasze zaangażowanie w czytanie i propagowanie książek, które stanowią dla nas wielką wartość. Mamy nadzieję, że w tym wyjątkowym czasie uda się Wam znaleźć chwilę na odpoczynek z ulubioną lekturą, która pozwoli na relaks i odprężenie.

Życzymy Wam, aby te święta były pełne uśmiechu, dobrej zabawy oraz wspólnego spędzania czasu. Niech wiosna przyniesie nową energię i inspirację do dalszego rozwijania swoich zainteresowań oraz marzeń.

Z serca życzymy Wam Wesołych Świąt Wielkanocnych!

Elżbieta Wielgosz,
M.K. redaktor naczelna „Echa Świdwina”

SUKCES POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO

Ogólnopolski Ranking Powiatów i Miast na prawach powiatu to bezpłatny i dobrowolny konkurs prowadzony przez Związek Powiatów Polskich od 2003 roku. W rankingu mogą uczestniczyć wszystkie samorządy szczebla powiatowego. W kategorii powiaty do 60 tys. mieszkańców zwyciężył powiat augustowski, przed świdwiński, a kolejne miejsca zajęły powiaty: drawski, bielski, hajnowski, przasnyski, wałecki, łobeski, siemiatycki, choszczeński i prudnicki.

PREMIER NA XXX WELCONOMY

Podczas inauguracyjnej sesji w CKK Jordanki wystąpili: premier **Mateusz Morawiecki**, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego **Piotr Calbecki** oraz prezydent Torunia **Michał Zaleski**. Na Forum przybyło wielu wybitnych przedstawicieli świata gospodarki, polityki, nauki oraz sektora samorządowego. Konferencja Welconomy to doskonała okazja do nawiązania kontaktów biznesowych oraz wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami, ekspertami i inwestorami. Podczas wydarzenia organizowane są panele dyskusyjne, wystąpienia, a także liczne spotkania networkingowe. Forum cieszy się w Polsce uznaną marką jako jedno z najważniejszych i najciekawszych konferencyjnych spotkań okołobiznesowych. Tegoroczna edycja ma szczególny wymiar, bowiem organizator, Stowarzyszenie „Integracja i Współpraca”, włączyła się w obchody Roku Kopernikańskiego. Sesja inauguracyjna Welconomy nawiązuje do traktatu wielkiego astronoma „O obrotach rzeczywiście społecznej...”. W jej trakcie zaproszeni goście rozmawiać będą o zmianach, które w minionych trzydziestu latach zaszły w polskim życiu politycznym i gospodarczym. Sztuczna inteligencja będzie także jednym z zagadnień spotkania.

UM

torun.pl

CHIŃSKIE ZAPROSZENIE

Na prośbę JE **Sun Linjianga**, ambasadora Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce, dr **Adam Marszałek**, prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku wręczył marszałkowi województwa kujawsko-pomorskiego **Piotrowi Calbeckiemu** zaproszenie rządu prowincji Hubei do złożenia wizyty we wrześniu 2023 roku. Województwo kujawsko-pomorskie od wielu lat współpracuje z prowincją Hubei. Rząd tej prowincji podjął starania do zintensyfikowania współpracy osłabionej pandemią.

B.P.

Dr **Jacek Janiszewski** twórca i szef Welconomy w towarzystwie prezesa „Teraz Polska” **Krzysztofa Przybyła**.

Stałymi uczestnikami Welconomy są konsulowie honorowi: Mołdawii **Jan Mrozowski**, Peru **Stanisław Rakowicz** oraz Litwy **Przemysław Bańkowski**.

H.M.

ŚWIĄTECZNE ŻYCZENIA

W tym niezwykłym czasie pragniemy
życzyć Państwu, aby święta
wielkanocne obudziły w Państwu
uśpione marzenia, a czas spędzony
w gronie najbliższych obfitował
w miłość i nadzieję.

Burmistrz Miasta Świdwin Piotr Felicki
Przewodniczącym Rady Miasta Monika Stepniak

Świdwin

*Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny i wśród przyjaciół
oraz wesołego Alleluja*

życzy

Dowódca

*21. Bazy Lotnictwa Taktycznego
płk mgr inż. píl. Roman STEFANIAK
wraz z całym stanem osobowym.*

Wielkanoc to święto nadziei i odradzania się wiary
w siłę Chrystusa i drugiego człowieka.

Życzymy, aby ten wyjątkowy czas,
był przepełniony miłością i ciepłem rodzinnych spotkań.

Niech Zmartwychwstanie Pańskie, niosące duchowe odrodzenie,
nappełni wszystkich spokojem, wiarą, nadzieją i siłą
w pokonywaniu wszelkich trudności

RADOSNEJ

Wielkanocy

Przewodniczący Rady Powiatu
Jerzy Anielski

Starosta Świdwiński
Mirosław Majka

Niech te święta wielkanocne będą pełne nadziei i wiary,
Niech Chrystus Zmartwychwstały przyniesie
radość, miłość, spokój i szczęście.
Ciepłych, pełnych radosnej nadziei świąt Zmartwychwstania Pańskiego,
rodzinnego ciepła i radosnych spotkań przy wielkanocnym stole.

życzy wójt gminy Świdwin

Kazimierz Lechocki

KOLEJNY SUKCES MAGDALENY CIUREJI

W dniach 22–26.03.2023 roku odbyły się zawody XPC Powerlifting European Championship w Siedlcach w Trójboju Siłowym i Single. W zawodach wraz z trenerem **Markiem Dawidowiczem** brała udział zawodniczka klubu Atlety Świdwin **Magdalena Ciureja** oraz wielu innych zawodników, m.in. ze: Słowacji, Armenii, Węgrzech, Niemiec i Czech. Pani Magdalena zdobyła w swojej kategorii wagowej w wyciskaniu sztangi leżąc brązowy medal, a w martwym ciągu wicemistrzostwo Europy i srebrny medal.

UM

I JÓZEFA SOKOŁOWSKIEGO NA XPC POWERLIFTING EUROPEAN CHAMPIONSHIP 2023

Wójt gminy Świdwin **Kazimierz Lechocki** gościł **Józefa Sokołowskiego**, wielokrotnego mistrza świata i Europy w trójboju siłowym, który w Siedlcach ponownie zdobył pięć tytułów Mistrza Europy na zawodach w XPC Powerlifting European Championship 2023. Za wybitne osiągnięcia w sporcie wójt wręczył mu nagrodę w kwocie 1000 złotych na zakup sprzętu sportowego.

UG

KONGRESOWE ROZMOWY

Coraz ważniejszą częścią Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego stają się spotkania o charakterze biznesowym. W tym roku, podczas dziesiątej edycji Kongresu, która odbędzie się 17–19 maja 2023 roku, udział w nich wezmą przedsiębiorcy z państw azjatyckich, szczególnie centralnego obszaru wschodniego kontynentu. O stanie przygotowań do podjęcia gości i organizacji wydarzenia z prezesem Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr. **Adamem Marszałkiem** rozmawiał pełnomocnik Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Grzegorz Borek**. B.P.

SUKCES MARCELA KULI

W Stepnicy odbyły się wojewódzkie eliminacje do indywidualnych mistrzostw Polski kadetów w tenisie stołowym.

Wystartowało w nich dwóch zawodników klubu Technik Świdwin: **Marcel Kula** i **Nikodem Skórka**.

Miłą niespodziankę sprawił Marcel Kula, który po bardzo dobrej grze zajął 2. miejsce i wywalczył awans na mistrzostwa Polski, które odbędą się w Świdwinie w dniach 11–14 maja 2023 r.

UM

JARMARK WIELKANOCNY W POŁCZYNIE-ZDROJU

Facebook: Krzysztof Szewczuk

ŚWIĘTO NEWROZ – KURDYJSKI NOWY ROK

Tegoroczne obchody święta Newroz – kurdyjskiego nowego roku – zostały zorganizowane w Bydgoszczy, gdzie od listopada 2022 do końca marca 2023 roku trwała największa na świecie wystawa kurdyjskiej sztuki współczesnej „Kurdystan. Oblicza trwania” wraz z bogatym programem wydarzeń towarzyszących: koncertami, wykładami, pokazami filmów, warsztatami kuchni kurdyjskiej. Przyjęcie odbyło się w gościnnych progach Pałacu Ostromecko. W wydarzeniu wzięli udział: przedstawiciele władz Bydgoszczy, miejskich instytucji i środowiska akademickiego, sekretarz generalna Polskiego Komitetu ds. UNESCO i przede wszystkim kurdyjska diaspora w Polsce. W części oficjalnej Newrozu przemówienia wygłosili: pełnomocnik Rządu Regionalnego Kurdystanu w Polsce **Ziyad Raoof**, dyrektor Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy **Wacław Kuczma** oraz wiceprzewodniczący Rady Miasta Bydgoszczy **Lech Zagłoba-Zygler**. W ramach programu artystycznego goście wysłuchali symfonii „Peshmerga” oraz „Shingal” wybitnego kurdyjskiego kompozytora Dlshada Saida. Wieczór zwińczyła kolacja z kuchnią kurdyjską oraz kurdyjskie tańce, do których chętnie dołączyli goście z Polski.

Maciej Legutko

Na fotografiach uwiecznieni: **Maciej Legutko** (dyrektor Biura Pełnomocnika Ziyada Raoofa), **Halina Marszałek**, **Ziyad Raoof** (Pełnomocnik Rządu Regionalnego Kurdystanu w Polsce), prof. dr hab. **Jacek Woźny** (rektor UKW w Bydgoszczy) z **Małżonką**, **Lech Zagłoba-Zygler** (wiceprzewodniczący Rady Miasta Bydgoszczy), **Siraj Edo**, **Jihan Khalil**, **Noor Ramzi**, **Shahram Ismael**.

INTELIĞENTNE PRZEJŚCIE DLA ŚWIDWINA

Do konkursu „Inteligentne Przejście” zorganizowanego przez Orange Polska zgłosiło się blisko 40 miast. Świdwin wygrał w kategorii miast do 20 tys. mieszkańców, w której rywalizowało 13 miejscowości. Zdobyliśmy 6 687 punktów w głosowaniu. Nagrodą to zmiana przejścia przy ulicy Drowskiej w nowoczesne i bezpieczne przejście „smart”. O wygranej zdecydowały głosy mieszkańców oddane za pośrednictwem strony internetowej. Do ostatnich chwil Świdwin walczył o nagrodę główną, m.in. z Karlinem oraz Brusami. Szczegółowe wyniki głosowania można zobaczyć na stronie www.inteligentneprzejscie.pl. Mieszkańcy Świdwina od początku konkursu aktywnie włączyli się w głosowanie. Można było też zauważyć, że zaangażowanie władz gminy w promocję konkursu przyczyniło się do ostatecznego sukcesu – mówi **Daria Drabik**, koordynatorka konkursu „Inteligentne Przejście” w Orange Polska.

Jak działa inteligentne przejście? Czujniki ruchu wykrywają pieszego już z odległości kilkunastu metrów i natychmiast aktywują świetlną i dźwiękową sygnalizację ostrzegawczą. Specjalny system doświetlania sprawia, że przechodzący są lepiej widoczni dla kierowców. Z kolei sygnały dźwiękowe ostrzegają mniej uważnych pieszych, że zbliżają się do pasów.

W najbliższym czasie organizatorzy wspólnie z władzami miasta wypracują harmonogram przebudowy przejścia przy ulicy Drowskiej.

Świdwin będzie kolejnym polskim miastem, które skorzysta z inteligentnego rozwiązania. Nowe technologie naprawdę mogą usprawnić funkcjonowanie miast i cieszymy się, że mieszkańcy Świdwina będą mogli doświadczać tego na co dzień – mówi **Daria Drabik**. Organizatorzy konkursu są przekonani, że przyczyni się on do zwiększenia świadomości korzyści, jakie rozwiązania smart city niosą ze sobą dla małych,

średnich i dużych miast. Partnerem konkursu jest firma ALUMAST SA. (niebawem NCT), producent rozwiązań opartych o technologię kompozytową, w tym aktywnych przejść dla pieszych.

UM

Wygraliśmy nagrodę główną w konkursie Inteligentne Przejście

www.inteligentneprzejscie.pl

alumast

NCT

Dziękujemy za wszystkie głosy

ŚWIĘTO „DWÓJKI” – MIEJ SPRAWNE SERCE...

16 marca w świdwińskiej „Dwójce” miała miejsce niezwykła uroczystość. Jak co roku, w rocznicę śmierci naszej patronki – ppor. Emilii Gierczak, świętowaliśmy urodziny naszej szkoły. W tym roku obchody miały wyjątkowy charakter. Zwracaliśmy uwagę na bardzo ważny aspekt naszej szkoły – integrację. Dlatego wśród gości na naszej uroczystości oprócz władz naszego miasta, zaprzyjaźnionych dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także zachodniopomorskiego wicekuratora oświaty **Bogdana Ogorzałka**, zaszczytili nas swoją obecnością podopieczni ŚDPS z **Elżbietą Krzeszowiec** oraz nasz gość specjalny **Juliusz Zgliński**, 16-letni uczeń LO w Krakowie. Wysłuchaliśmy niezwykłych przemówień Juliusza i jego mamy na temat osób z niepełnosprawnościami, ich życia i trudności jakie przeżywają na co dzień. Wiele osób było poruszonych tymi słowami. Każdy ze słuchaczy na pewno zapamięta słowa Julka i jego mamy: „Nie zamykajmy OZN w szafach. Dostosujmy dla nich szkoły, usuńmy bariery, okażmy im serce, a oni wówczas będą mogli rozwinąć skrzydła.

Monika Wieczorek

UZBEKISTAN MODERNIZUJE SWOJĄ KONSTYTUCJĘ

Maciej Legutko

Skala reform przeprowadzanych w kraju w zakresie poszanowania praw człowieka, przezwyciężania ubóstwa, unowocześniania i rozwoju gospodarki, tworzenia sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości, usuwania wszelkich przeszkód, które dotychczas uniemożliwiały inwestorom zagranicznym wejście na lokalny rynek jest imponująca.

W ciągu ostatnich siedmiu lat w kraju zaszły ogromne zmiany. Uzbekistan pozbył się etykiet wyzyskiwacza pracy dzieci i pracy przymusowej oraz ograniczacza wolności religijnej, usprawniono politykę pieniężną państwa, wprowadzono rynkowe mechanizmy regulacji waluty i zapewnienia stabilności waluty narodowej, nowe efektywne formy i ustanowiono mechanizmy otwartego dialogu między władzami a społeczeństwem, a walka z korupcją jest skutecznie prowadzona.

Autorytet Uzbekistanu w społeczności światowej stale rośnie jako wiarygodnego partnera i inicjatora rozwiązywania problemów globalnych i międzynarodowych. Umocnione pozycje Uzbekistanu w międzynarodowych rankingach, zainteresowanie społeczności

światowej, zainteresowanie inwestorów i dużych międzynarodowych korporacji można również uznać za skutki zachodzących w tym kraju procesów demokratycznych.

Dziś Uzbekistan stoi u progu ważnego wydarzenia – odnowienia konstytucji. Ma stać się filarem dalszych osiągnięć kraju, redagowanym przez naród i władze, z uwzględnieniem opinii autorytatywnych międzynarodowych instytucji prawnych. Proces reformy ustawy zasadniczej, który powinien zakończyć się 30 kwietnia 2023 r. powszechnym referendum w sprawie przyjęcia poprawek i zmian w obowiązującej Konstytucji, rozpoczął się w czerwcu 2022 r.

Ostatecznym celem reformy konstytucyjnej jest zapewnienie w praktyce honoru i godności osoby, interesów narodu. Reforma konstytucyjna ma na celu radykalną zmianę paradygmatu myślenia i zasad działania w systemie państwa i administracji publicznej, postawienie postulatu „człowiek-społeczeństwo-państwo” jako podstawy stosunków w Nowym Uzbekistanie zamiast zasady „państwo-człowiek-społeczeństwo”.

Kierownictwo kraju dąży do stworzenia modelowego „Nowego Uzbekistanu – państwa socjalnego”, które zapewni redystrybucję bogactwa materialnego oraz społeczną równość i sprawiedliwość. Na poziomie gospodarczym zmiany w konstytucji mają na celu wspieranie uczciwej konkurencji, ochronę własności prywatnej oraz tworzenie sprzyjającego klimatu dla inwestycji i biznesu.

Sferę praw konstytucyjnych uzupełniają takie prawa, jak prawa środowiskowe, prawo do opieki zdrowotnej, równość płci i inne. Na poziomie konstytucyjnym uregulowane jest zniesienie kary śmierci, działanie instytucji *habeas corpus* oraz zasady Mirandy.

Jeśli ludzie poprą reformę, tekst głównej ustawy Uzbekistanu zmieni się o 65%.

Najważniejszym celem reformy konstytucyjnej jest wywarcie wpływu na życie zwykłych ludzi, zapewnienie dobrobytu ludności, stworzenie warunków wstępnych dla rozwoju społeczeństwa i państwa oraz jego interakcji z partnerami zagranicznymi.

NOWE INWESTYCJE DROGOWE GMINY

KĄCIK LITERACKI

Zeng Xiongsheng

Historia ryżu w Chinach

Należy zauważyć, że ryż jest najważniejszą rośliną uprawną na świecie, żywienie ponad połowy populacji globu jest uzależnione od ryżu. W jaki sposób ryż stał się produktem globalnym? (...) Chiny to kraj, z którego pochodzi uprawa ryżu, mająca ponad 10 000 lat historii. Na początku istnienia cywilizacji chińskiej ukształtował się rolniczy podział siania prosa na północy i sadzenia ryżu na południu. Po dynastiach Tang i Song, gdy narodowy gospodarczy środek ciężkości przesunął się na południe, uprawa ryżu stała się głównym aspektem produkcji i spożycia żywności. Ryż w znacznym stopniu przyczynił się do odnowy życia narodu chińskiego i do trwałego rozwoju cywilizacji chińskiej. Niezależnie, czy w historii chińskiego rolnictwa, czy w dziejach cywilizacji chińskiej, badanie historii ryżu zajmuje ważne miejsce.

Fragment książki

Badania historii rolnictwa Xiongshenga nie skupiają się jedynie na historii ryżu, ale przynoszą nowe wyniki również w innych aspektach. Zeng Xiongsheng jest wybitnym uczonym w średnim wieku z zakresu historii rolnictwa. Jest u szczytu kariery i bierze na siebie ważne zadanie ochrony dziedzictwa przeszłości i stworzenia przyszłości dyscypliny, jaką jest historia rolnictwa. Życzę mu wszelkich sukcesów, niech wciąż wnosi coraz większy wkład w rozwój badań nad historią rolnictwa.

Li Genpan,
badacz rolnictwa w Chinach

W urzędzie gminy wójt **Kazimierz Lechocki** w obecności wiceminister klimatu i środowiska **Małgorzaty Golińskiej** oraz posła na Sejm RP **Czesława Hoca**, podpisał umowę z wykonawcą i inspektorem nadzoru w ramach inwestycji pn. „Poprawa infrastruktury drogowej poprzez przebudowę dróg w miejscowościach: Stary Przybysław, Cieszeniewo, Kluczkowo, Bystrzyna, Berkanowo” dofinansowanej z Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

UG

CZAJKOWSKI W SZKOLE

Na zaproszenie wychowawczynie **Moniki Balickiej** i uczniów klasy 4b TŻ i UG świdwińskiego Zespołu Kół Rolniczych odbyło się spotkanie ze **Zbigniewem Czajkowskim**, autorem dwóch książek o Świdwinie i stałym współpracownikiem „Echa Świdwina”. Zaproszony gość opowiadał o ciekawych postaciach i wydarzeniach z historii miasta. Swoją prelekcję ilustrował archiwalnymi zdjęciami przed- i powojennego Świdwina.

Z.Cz.

WSPÓLNIE DLA DOBRA MŁODZIEŻY

21 marca 2023 r. świdwińskie szkoły podstawowe, Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. St. Żeromskiego, starosta powiatu świdwińskiego **Mirosław Majka** oraz burmistrz **Piotr Feliński** podpisali list intencyjny dotyczący współpracy w zakresie wymiany informacji i działań mających na celu wzmocnienie efektywności i skuteczności szeroko pojętych usług edukacyjnych świadczonych w Świdwinie. Pierwszą wspólną inicjatywą jest zainicjowanie treningów piłki ręcznej dla dziewcząt ze szkół podstawowych, które prowadzić będą **Jacek Gałas** i **Natalia Kaganets**. Nieodpłatne treningi odbywać się będą w hali sportowej Parku Wodnego „Relax” przy Szkole Podstawowej nr 1.

UM

Zeng Xiongsheng

HISTORIA
RYŻU
w CHINACH

Zeng Xiongsheng,
Historia ryżu w Chinach,
Wydawnictwo Adam Marszałek, 2022,
ss. 661

WYDAWNICTWO WSPIERA SPORT

For Nature Solutions KS Apator Toruń

CUK Anioly Toruń

LZS Mustang Ostaszewo

MARZEC W ŚWIDWIŃSKIM LICEUM

W marcu, jak co roku, w Zespole Szkół im. Wł. Broniewskiego w Świdwinie odbył się „Tydzień Języków Obcych”. W ramach wydarzenia przygotowane zostały różnorodne konkursy oraz akcje językowe, który cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem wśród młodzieży naszej szkoły. Uczniowie wykazali się wiedzą oraz kreatywnością biorąc udział w: Dniu Świętego Patryka (język angielski), konkursie Mistrz Słów (język francuski), Mistrz Słów (język niemiecki), Turnieju Wiedzy o Wielkiej Brytanii (potyczki klasowe i szkolne), Turnieju Wiedzy o Francji, Konkursie Wiedzy o Skandynawii (język niemiecki), Konkursie Wiedzy o Krajach Niemiecokjęzycznych, Konkursie z języka niemieckiego. Jednym z elementów, które urozmaiciły ten tydzień było stoisko z potrawami kuchni angielskiej i francuskiej oraz prezentacja o Paryżu przygotowana przez uczennicę, która go zwiedziła (Aleksandra Majka).

Dnia 22 marca 2023 r. uczniowie naszego liceum wzięli udział w programie „Dzień Przedsiębiorczości” zorganizowanym przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Dzięki tej inicjatywie odbyli oni jednodniową praktykę w wybranym przez siebie zakładzie pracy lub na stanowisku pracy w celu weryfikacji swoich planów edukacyjnych. W ten sposób uzyskali informacje o wykształceniu, umiejętnościach czy predyspozycjach niezbędnych do wykonywania danego zawodu, a także mieli możliwość skonfrontowania wyobrażeń o wymarzonym zawodzie z rzeczywistością. W programie udział wzięło 63 uczniów z klas trzecich. Odwiedzili oni 43 zakłady pracy, głównie na terenie powiatu świdwińskiego. Odzew młodzieży po „Dniu Przedsiębiorczości” był bardzo pozytywny. Uczniowie podzielili się swymi spostrzeżeniami i uwagami na lekcji z podstaw przedsiębiorczości. Udział w Dniu Przedsiębiorczości pozwolił mi poznać, jak wygląda praca moich marzeń, i od teraz wiem, że praca w jednostce lotnictwa to kierunek, w którym będę zmierzał – uczeń kl. 3b. Wiele nauczyłam się podczas wizyty w poradni psychologiczno-pedagogicznej, praca jako psycholog to jest to, co chciałabym robić w przyszłości – uczennica kl. 3b. Dzięki praktyce w gabinecie stomatologicz-

nym mogłam w końcu dowiedzieć się jak wygląda praca, którą chciałabym w przyszłości wykonywać – uczennica kl. 3a. Organizacja takiego przedsięwzięcia nie byłaby możliwa bez zaangażowania lokalnych pracodawców oraz koordynacji akcji przez **Andrzeja Słowika** – nauczyciela podstaw przedsiębiorczości. (Łucja – klasa 3a)

W czwartek 29 marca drużyny z klas I–III wzięły udział w szkolnym konkursie Mistrz savoir-vivre'u zorganizowanym przez nauczycieli bibliotekarzy. Młodzież miała za zadanie nie tylko wykazać się wiedzą teoretyczną, ale także wykazać się nią w praktyce, odgrywając scenki dotyczące kłopotliwych na co dzień sytuacji. Nagrody dla uczestników zakupiono w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. (Magdalena Kałuska)

W ostatnim dniu marca odbyła się kolejna edycja Tygodnia Kultury Języka Polskiego. W nowej formule tej imprezy pierwszaki zaprezentowały informacje na temat polskich noblistów w dziedzinie literatury, a uczniowie klas trzecich przypomnieli lektury ze szkoły podstawowej obowiązujące na egzaminie maturalnym. Wykazali się przy tym ogromną kreatywnością. Natomiast podczas konkursu pięknego czytania z „Wielką Improwizacją” z III cz. „Dziadów” zmierzyli się śmiałkowie z klas drugich. Piękna dykcja i interpretacja tego trudnego tekstu była dla nich nie lada wyzwaniem. (Katarzyna Felińska)

Fot. Aleksandra Majka

SPOTKANIE SEKCJI EMERYTÓW I RENCISTÓW ZNP

W świdwińskim Klubie Seniora odbyło się spotkanie sekcji emerytów i rencistów ZNP. W trakcie jego trwania dyskutowano o perspektywach rozwoju miasta. Świąteczny charakter spotkania podkreślały świątecznie udekorowane stoły, na których królowały przygotowane własnoręcznie tradycyjne potrawy, baby wielkanocne, serniki, sałatki w różnej postaci. Dużą przyjemnością uczestnikom spotkania sprawiła obecność na nim burmistrza **Piotra Felińskiego** oraz jego zastępczyni **Beaty Ociepy**. Spotkanie było okazją do podzielenia się jajkiem i złożenia świątecznych życzeń.

Elżbieta Wielgosz

JUBILEUSZ 20-LECIA FUNKCJONOWANIA ŚWIDWIŃSKIEGO STOWARZYSZENIA LOTNICTWA REKREACYJNEGO

KACZKOMAT NAD REGĄ

„BAŚNIOTERAPIA” DLA DZIECI Z POŁCZYNA W WYKONANIU DOMINIKI OSTAŁOWSKIEJ

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. Andrzej Radzimiński,
historyk, Toruń

Regina Bidas,
emerytka, Świdwin

Piotr Klimczak,
handlowiec, Świdwin

dr Marek Żejmo,
politolog, Olsztyn

ŚWIDWIŃSKA MŁODZIEŻ W URZĘDZIE MARSZAŁKOWSKIM

Na zaproszenia członka Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego **Stanisława Wziątka** przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta Świdwina gościli w nowej siedzibie Urzędu Marszałkowskiego. Podczas tego wyjątkowego spotkania młodzież dowiedziała się o tym, jak działa samorząd województwa i jakie są jego główne zadania i kompetencje. Pan Marszałek osobiście oprowadził młodzież po budynku i opowiedział o historii jego powstania, a także o idei jego aranżacji. W budynku można podziwiać prace artystów związanych z naszym województwem. Ponadto młodzi mieszkańcy Świdwina mogli odwiedzić Morskie Centrum Nauki. Jego oficjalne otwarcie będzie miało miejsce w maju br. Ale po tej wizycie możemy stwierdzić, że będzie to jedno z ciekawszych miejsc na mapie Szczecina oraz naszego województwa.

S.W.

Burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** wraz z przedstawicielami świdwińskich Zarządów Osiedli odwiedził Stowarzyszenie Starogard 2030, podejmuje tematy związane z ochroną dziedzictwa kulturowego, opieką nad zabytkami, estetyką i funkcjonalnością przestrzeni miejskiej, a także wprowadzeniem zieleni do miasta oraz rozwojem bioróżnorodności. Stowarzyszenie do swoich działań angażuje mieszkańców miasta. Stowarzyszenie w 2022 roku we współpracy z Urzędem Miasta w Starogardzie Gdańskim w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zrealizowało projekt „podwórkowe rewolucje”. Polegał on na wspólnych działaniach miasta, członków stowarzyszenia oraz mieszkańców na rzecz poprawy estetyki przestrzeni objętej programem rewitalizacji – sadzeniu drzew i krzewów, urządzeniu terenu i doposażeniu go w elementy małej architektury. W organizacji wizyty specjalne podziękowania należą się zastępcy prezydenta miasta **Tadeuszowi Bładzkiemu**.

UM

STOWARZYSZENIE STAROGARD 2030

KONFERENCJA W UNIEJOWIE „POLITYKA JEST KOBIETĄ”

W dniach 8–10 marca odbyła się II Ogólnopolska Konferencja w Uniejowie pod tytułem „Polityka jest kobietą”, w której uczestniczyły politolożki ze wszystkich najważniejszych ośrodków akademickich w Polsce. Kierownikiem naukowym konferencji była prof. dr hab. **Agnieszka Kasińska-Metryka** z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Druga edycja okazała się być dużym sukcesem. Wyłoniono cztery zespoły badawcze, które będą pracowały nad nowymi projektami naukowymi.

J/M.-K.

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

**SIOSTRA
Z PRZYCHODNI KOLEJOWEJ**
cz. VI

W poprzednim (5) odcinku autorka opisała życie kołchozowe, walkę o chleb i przetrwanie, a także wyjazd brata do tworzącej się armii gen. Andersa.

Pani Bronisława z siostrą.

Przyszła czas, kiedy kazano naszym rodakom zgłaszać się na milicję, gdzie dawano sowieckie obywatelstwo. Była to obowiązkowa czynność, kto z Polaków nie chciał tego przyjąć był aresztowany i kierowany do więzienia. Zwykle z takich obozów – więzień nikt żywy nie wracał. Więzienia były wypełnione przez różnorodną ludność. Tam chorowali na szkorbut, byli niedożywieni, prawie każdy miał puchlinę głodową albo kurzą ślepotę. Nasz ojciec też nie zgadzał się na przyjęcie obcego obywatelstwa, ale inni Polacy zaczęli tłumaczyć, że jest to okres wojenny i trzeba się z tym zgodzić, może kiedyś zmienią swoje decyzje, a na więzienie nie można się zgodzić dobrowolnie. Tak też zostało, dzieci były zapisane w dokumencie matki.

Ojciec coraz bardziej podupadał na zdrowiu, był tak słaby, że nie mógł chodzić, trochę przebywał w małym szpitaliku. Po wypisaniu do domu pewnej nocy we śnie przestał oddychać. Zauważyła to nasza mama, obudziła wspólnie mieszkającą naszą sąsiadkę. Zapalono kopciuszka, aby rozjaśnić izbę. Zapłakaliśmy. Tak to nasz Ojciec mając 54 lata, 30 paź-

dziernika 1943 roku zostawił nas same. Odleciała dusza Polaka – patrioty, chyba ku naszym rodzinnym stronom. Pochowany został przez Polaków, którzy tam też mieszkali. Odniesiony na pagórek, gdzie grzebano zmarłych. Nie było z czego zbić trumny, więc został owinięty w koc i przysypany ziemią. Pozostał tylko kopczyk piachu rozdmuchiwany wiatrem stepowym. Chodziliśmy tam czasem, potem miejsce porosło trawą i innymi roślinami.

Zostało nas mało, mama przejęła wszystkie obowiązki nad naszą małą siostrą i nade mną. Był duży magazyn zbożowy i tam postanowiła pracować mama. Ciężka to była praca, noszenie worków ze zbożem było ponad siły, chwiała się pod tym ciężarem, ciągle głodna. Czasami przynosiła w kieszeniach trochę ziaren pszenicy. I znowu nadeszła wiosna. Spaliśmy we trójkę na jednym pościu, została nam tylko pierzyna, ja spałam na waleta, w nogach mamy i siostry. W czasie snu poczułam piekący ból na lewym barku, potarłam to miejsce, ale ból nie ustępował. Obudziłam mamę i mówię, że chyba coś mnie ugryzło. Mama zapaliła kopciuszek, a tu siostra zerwała się z krzykiem, że coś ja ukuło w bok. Mama odrzuciła pierzynę, a po prześcieradle wędruje okazały skorpion, chwyciła go przez szmatę i zgmiotła. Zaczęła płakać, że dzieci umrą, jak ona wróci do Polski. Współlokatorka poradziła żebyśmy poszły do szpitala, może coś nam poradzą. W szpitalu była tylko pielęgniarka i salowa. Pielęgniarka posmarowała nam te uzędlone miejsca jakimś płynem, pachniało to amoniakiem. Potem kazała nam iść do domu i nie martwić się. Wytłumaczyła, że jad skorpiona groźny jest w okresie ich godów, tzn. w miesiącach letnich. Resztę nocy przespaliśmy, ale ciągle nasza mama przeglądała posłanie.

Z naszych rzeczy pozostała jeszcze niesprzedana maszyna do szycia. W pewnej małej spółdzielni potrzebowano kobiet do szycia bielizny męskiej dla wojska na froncie. Zgłosiła się tam jedna Polka, nazywała się Góral Zofia, była wywieziona z synem Czesławem. Męża zabrali Rosja-

nie, zginął prawdopodobnie z innymi oficerami w Katyniu. Tę pracę przyjęła również nasza mama ze swoją maszyną, ja dostałam służbową na korbkę. Były tam jeszcze trzy dziewczyny do szycia oraz majster – krojczy. Układał grubą warstwę materiału, była to surówka, na wierzchu kładł formę poszczególnych elementów i ostrym nożem ciął materiał. Pracowaliśmy w takiej większej izbie, była ustalona norma, ile mamy uszyć. Nie wiele nam za tę pracę zapłacono, a w końcu zlikwidowano tę spółdzielnię i my nic nie otrzymaliśmy.

Mieszkaliśmy w ciemnej izbie, zaczęłam chorować na malarię, co drugi dzień zaczynało mi być zimno, trzęsłam się i musiałam leżeć. Przykryłam się pierzyną i kurtką. Po jakimś czasie usnęłam, a kiedy się obudziłam byłam spocona. To była pora jesienna. Mówiono, że jeśli w czasie tej choroby ma się na coś wielką ochotę i człowiek naje się do syta, to choroba może ustąpić. Jedną z dziewczyn, z którą razem pracowałam, przyniosła w szmatce kilka pomidorów. Ja to wszystko zjadłam od razu. Potem ja coś przestałam mieć te ataki zimna.

Chodziłam też z moją małą siostrą zbierać pojedyncze kłosa na polu. Były to kłosa jęczmienia. Po wykruszeniu zanosiło się to ziarno do młyna, a tam było mielone na mąkę. Z tej mąki gotowaliśmy taką bryję, dzieloną zawsze na trzy równe części, zjadaliśmy i mówiło się dobre było, mało było. Mieliśmy też życzenie, aby do śmierci można było najeść się do syta tej bryjki. Kiedyś poszłam do rowu doprowadzającego wodę do młyna, aby przynieść wody. Niestety wody nie było, miejscami gdzie było zagłębienie był lód. Myślałam, że tam będzie woda. Kiedy rozbiłam lód zauważyłam w tym zagłębieniu poruszające się ryby. Oczywiście pozbiierałam je i przyniosłam do domu. Zostały ugotowane, a my mieliśmy ucztę.

Był już rok 1945. Nadeszła kolejna wiosna, ludzie chorowali na tyfus. Nas też dosięgła ta choroba. Najpierw zachorowała siostra, chodziła na swoich słabych nogach i chwiała się. Potem ja byłam chora, a na końcu nasza mama. Była bardzo chuda, ręce jakoś się wydłużyły, twarz pokryła się żółtym meszkiem. Chodziłam z sio-

strą na pole, tam zbieraliśmy na ziemi dziki groch, pojedynczo, po jednym ziarnku. Potem został ugotowany i zmielony w maszynce do mięsa. Wcześniej poszłam nad rzekę. W wiosennym słońcu wygrzewały się żaby. Kiedy tak szłam, płoszyły się i wskakiwały do wody. Wchodziłam wówczas po kolana i wyłapywałam po jednej żabce. Odcinałam tylne nogi, ściagałam skórę i były gotowe. Te łapki były gotowane, łyżka mąki do zagęszczenia sosu i polewane zmielonym grochem. W wykopanej gliniance zauważałam pływające ryby. Braliśmy z mamą rzadką płachtę, wiodliśmy ją w wodzie, potem unosiliśmy do

góry, woda wyciekała, a w płachcie zostawały ryby. Była to wyborna strawa na nasze puste wygłodniałe brzuchy. Sprzedaliśmy na bazarze naszą maszynę do szycia. Kupiło się trochę mąki, upieczone placki-lepioszki oraz trochę masła.

Pewnego dnia, było to w maju, siedzieliśmy w słońcu pod lepianką, w której była herbaciarnia. Ta miejscowość nazywała się Szaropchona, położona była przy bitym trakcie biegnącym z Taszkentu do Czymkientu. Takie herbaciarnie były przystankami dla podróżnych. Chronili się tam ludzie przed słońcem, popijali herbatę z czarek. Na tej drodze poja-

wił się jeździec na koniu, jechał bardzo szybko, a za nim unosiły się kłęby pyłu. Tak cwałując wymachiwał czapką i coś krzyczał. Mama zapytała się właściciela tej herbaciarni, dlaczego on tak krzyczy. Wtedy ten Kazach zerwał się na swoje chude nogi, zaczął podskakiwać i wołać: Wojna się skończyła.

Opracował: Zbigniew Czajkowski

W poprzednim „Echu Świdwina” w tekście *Siostra z przychodni kolejowej* przez pomyłkę zamieściłem zdjęcie syna bohaterki ze ślubu. Niestety nie jest to zdjęcie syna Krzysztofa, który zginął w katastrofie lotniczej, lecz jego brata. Za pomyłkę przepraszam.

Zbigniew Czajkowski

„SŁONECZKO” W WYDAWNICTWIE ADAM MARSZAŁEK

Codziennie w Wydawnictwie Adam Marszałek gości wiele osób, ale tym razem była to wizyta szczególna. W marcu naszą Redakcję odwiedziła grupa dzieci z toruńskiego Przedszkola „Słoneczko”. Dziewczynki: **Milena, Maja, Julia, Helena, Anna, Izabela, Zuzanna, Renata i Lena** pod opieką pań **Sylwii Miliszewskiej i Anny Kalinowskiej** miały okazję zapoznać się z pracą zespołu naszej oficyny. Gości oprowadzał redaktor **Paweł Jaroniak**, który zaprezentował również film przedstawiający proces drukowania książek w naszej drukarni. Po słodkim poczęstunku prezes dr Adam Marszałek i dyrektor Wydawnictwa Iwona Nadolska-Bartosiak wręczyli każdej młodszej redaktorce książki z naszej oferty, pamiątkowe dyplomy oraz upominki. Z kolei Dziewczynki przekazały Panu Prezesowi wspólnie przygotowaną pracę plastyczną.

P.J.

JAGÓDKI MAŁYMI RATOWNIKAMI RYNGRAF DLA PŁK. JANA ŁASKA

16 marca 2023 roku grupę dzieci 3-letnich „Jagódki” z Publicznego Przedszkola nr 2 „Pod Topolą” w Świdwinie odwiedził **Adrian Sadło** – ratownik medyczny. Dzieci miały okazję nauczyć się wielu ważnych rzeczy, które w przyszłości być może przyczynią się do uratowania komuś życia. Zdobyta wiedza i ćwiczenia praktyczne sprawiły, że dzieci poczuły się „małymi ratownikami”, za co otrzymały pamiątkowe dyplomy.

Monika Szydłowska

DOMINIKA OSTAŁOWSKA W POŁCZYNI

27 marca grupa teatralna w Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju prowadzona przez instruktora **Wojciecha Kowalskiego** świętowała Międzynarodowy Dzień Teatru w towarzystwie wspaniałej aktorki **Dominiki Ostalowskiej**, która przypatrywała się próbie. Na zakończenie spotkania Pani Dominika przekazała uczestnikom zajęć kilka cennych rad, które na pewno wykorzystamy w przyszłości i to niedalekiej, ponieważ premiera trzeciej sztuki zbliża się wielkimi krokami. Na fotografii artyści towarzyszą m.in.: **Krzysztof Szewczuk, Karol Grzelec, Tosia Miszewska, Agata Pachciarek, Tomek Grzelec, Adam Słabkowski, Krystyna Michalska** oraz **Wojciech Kowalski**.

K.Sz.

W Sali Konferencyjnej 1. BLTr., w Warszawie na Okęciu odbyło się pierwsze po wyborach Zebranie Ogólne Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego SSLWRP, które prowadził wiceprezes Oddziału, płk dr inż. **Henryk Czyżyk**, były dowódca 3. DLMB i dowódca Garnizonu Lotniczego Świdwin. Oprócz informacji nt. „Bezzałogowych statków powietrznych w polskiej przestrzeni powietrznej”, odbyło się także uhonorowanie Jubilatów: ppłk. mgr. **Jana Józefa Łaski**, byłego starszego pomocnika szefa sztabu 40. plmsz ds. mobilizacyjnych ze Świdwina, który ukończył 90 lat i płk. prof. dr. hab. **Wojciecha Michalaka**, byłego pracownika naukowo-ego ASG WP i AON, który ukończył 80 lat. Prowadzący zebranie wręczył ppłk. mgr. Janowi Łaskowi pamiątkowy ryngraf, a płk. prof. dr. hab. Wojciecha Michalaka, uhonorował okolicznościowym dyplomem.

płk dr inż. Henryk Czyżyk

BRAZOWY MEDAL ANGELIKI

Na Mistrzostwach Polski Północnej Polskiej Federacji Kyokushin Karate, które odbyły się w Golubiu-Dobrzyniu uczennica klasy IV TH SP z Połczyna-Zdroju **Angelika Arendacz** wywalczyła brązowy medal w kategorii kumite U-18 dziewcząt 55kg.

E.W.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35
e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.echoswidwina
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosia (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Michał Dahl, Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Joanna Marszałek-Kawa, Bartosz Płotka, Katarzyna Szczutkowska, Anna Terlecka, Joanna Zakrzewska

Wydawnictwo
Adam Marszałek